Lietas Nr. C34031117
Lietas arhīva Nr. C-0311-17/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Saldū 2017.gada 17.martā

Saldus rajona tiesa:
tiesnese I.Kalniņa

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.
Tiesa

k o n s t a t ē j a

Prasītājs/pers. B/ (turpmāk arī - prasītājs) cēlis tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. C/ (turpmāk arī - atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja ir /datums/dzimušā /pers. E/ māte. Atbildētājai dēla aizgādības tiesības atņemtas kopš 2013.gada 26.jūnija. Bērns aug prasītāja ģimenē no 2015.gada 15.marta, prasītājs ar bāriņtiesas lēmumu ir iecelts par bērna aizbildni. Atbildētāja uzturlīdzekļus dēla uzturam nemaksā.

Lūdz piedzīt no atbildētājas /pers. C/ par labu prasītājam /pers. B/ uzturlīdzekļus /datums/dzimušā /pers. E/ uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna pilngadībai.

Prasība celta uz Civillikuma 177., 179., 252., 254.panta, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Bērnu tiesību aizsardzības likuma 30.panta ceturtās daļas, 35.panta trešās daļas un ceturtās daļas pamatiem.

Atbildētāja/pers. C/ paskaidrojumā par prasību norādījusi, ka prasību par uzturlīdzekļu piedziņu neatzīst pilnā apmērā, savus iebildumus pamatojot ar apstākli, ka nav līdzekļu uzturlīdzekļu maksāšanai, nav darba, saņem invaliditātes pensiju 64 EUR mēnesī.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajā daļā noteiktajai kārtībai civillieta /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu tiek izskatīta rakstveida procesā, jo puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un to par nepieciešamu nav atzinusi arī tiesa.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka /pers. B/ maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

No lietā esošās dzimšanas apliecības (lietas 7.lapa) redzams, ka atbildētāja ir /datums/dzimušā /pers. E/ māte.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Prasītājs saskaņā ar Saldus novada bāriņtiesas 2015.gada 17.marta lēmumu Nr.1-6/32 iecelts par /datums/dzimušā /pers. E/ aizbildni (lietas 8.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 252.pantu aizbildņi atvieto saviem aizbilstamajiem vecākus.

Savukārt atbilstoši Civillikuma 254.pantam aizbildnim savs aizbilstamais visādi jāatbalsta un jāaizstāv.

Tiesas ieskatā no minētajām likuma normām izriet aizbildņa pienākums vērsties tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret bērna vecākiem, tādējādi rīkojoties aizbilstamā interesēs.

Fakts, ka atbildētājai ar tiesas spriedumu ir atņemtas nepilngadīgā bērna aizgādības tiesības, ierobežo atbildētāja Civillikuma 177.pantā garantētās no aizgādības izrietošās vecāku tiesības attiecībā uz bērnu aprūpi, uzraudzību, tiesības noteikt bērna dzīvesvietu, taču saskaņā ar iepriekšminēto likuma normu neatbrīvo atbildētāju kā bērna māti no uzturdošanas pienākuma.

Prasība celta par uzturlīdzekļu piedziņu Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Uzturdošanas pienākums ir absolūts beznosacījuma pienākums un likumdevējs, Civillikuma 179.panta piektajā daļā nosakot vecāku pienākumu nodrošināt bērnam iztikas līdzekļus minimālajā apmērā, nav paredzējis vecāka atbrīvošanu no nepilngadīgā bērna uzturēšanas pienākuma gadījumā, ja vecāks nav to spējīgs pildīt ierobežotu ienākumu dēļ.

Ņemot vērā iepriekš teikto, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ir piemērojami Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2. punkta nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no dzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 25%, bet no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu minimālā mēneša darba alga no 2017.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 380,00 EUR apmērā, līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem no piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai ir 95,00 EUR mēnesī, no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam - 114 EUR mēnesī.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam ir piedzenami uzturlīdzekļi /datums/dzimušā /pers. E/ uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna pilngadībai.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt

par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556*), piedzenami no 2017.gada 7.februāra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsācis savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Tā kā prasītājs no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, iesniedzot tiesā prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, atbrīvots saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no atbildētājs par labu valstij atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 205,20 EUR, kas aprēķināta Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktā, 35.panta 3.punktā paredzētajā kārtībā no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu pusēm 2,78 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu tiesa

n o s p r i e d a

/pers. B/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /datums/dzimušā /pers. E/, pers.kods /personas kods/, uzturam 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 2017.gada 7.februāri līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu 205,20 EUR (divi simti pieci *euro* 20 *centi*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,78 EUR (divi *euro* 78 *centi*).

Uzturlīdzekļu maksājumi izdarāmi /pers. B/, personas kods /personas kods/, norēķinu kontā AS "SEB banka" /konta numurs/.

/pers. C/ tiesas sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienu laiku no dienas, kas tiesas spriedums stājas likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Saldus rajona tiesā.

Pilns tiesas spriedums sastādīts 2017.gada 17.martā.

Tiesnese I.Kalniņa